

Швець Ю.П., аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну
**МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ЕКОНОМІЧНОЇ ГЕОЛОГІЇ**

Формування конкурентоспроможного фахівця з нового напрямку підготовки як економічна геологія в сучасних складних економічних умовах можливо за рахунок підвищення якості освіти та впровадження інноваційних методів, форм та способів навчання на основі компетентісного підходу. Проблеми формування професійної компетентності розглядаються в роботах вітчизняних та зарубіжних вчених. Проведений аналіз наукових праць [1,2,3,4] дозволяє зробити висновок, що компетентісний підхід стає більш поширеним у світовій системі освіти. Розробка та розвиток компетентісного підходу триває в світі не одне десятиріччя. Виділено три основних етапи компетентісного підходу в освіті: перший етап характеризується формуванням та застосуванням в науковій літературі термінів «компетенція» та «компетентність» (1960-1970 рр.); на другому етапі визначені категорії активно використовуються у теорії та практиці навчання (1970-1990 рр.); на третьому етапі в матеріалах ЮНЕСКО сформовано перелік компетенцій, які розглядаються як бажаний результат освіти (1990 р. - дотепер) [5].

При підготовці фахівців з економічної геології одним із основних завдань вищої освіти є професійна підготовка фахівця, спрямована на засвоєння систематизованих геологічних та економічних знань, умінь та навичок; формування як геологічної так і економічної свідомості, світогляду, поглядів, переконань; сприяння в набутті навичок самостійної аналізу та оцінки геологічних та економічних явищ та процесів.

За проведенням аналізом зарубіжний досвід виділення складових професійної компетентності можна виділити наступні групи: наукову (концептуальна); технологічна (інструментальна); інтерактивна; контекстуальна; адаптивна; комунікативна [4]. Для майбутнього фахівця за напрямом підготовки «Економічна геологія» доцільно серед сукупності компетентностей, яких він може набути, виділити професійні:

- мотиваційна компетентність – наявні мотиви, стимули, важелі, які спрямовані на активізацію навчальної діяльності та посилення інтересу до набуття професійних знань, умінь та навичок;
- навчальна компетентність – інтелектуальний розвиток особистості, вміння та бажання навчатися; удосконалювати та поглиблювати свої професійні знання протягом всього життя;
- підприємницька компетентність – володіння засобами та прийомами, що дають можливість особі організувати власну діяльність і роботу колективу;
- комунікативна компетентність – уміння передавати і сприймати інформацію, аналізувати, аргументувати та доводити інформацію до співрозмовника, уміння уникати конфліктів;

- культурна компетентність – мати достатній для сучасної людини рівень культури, здатність адекватно сприймати інформацію, вміння формувати міжкультурні взаємовідносини на основі загальнолюдських цінностей;
- соціальна компетентність – здатність особистості взаємодіяти з різними соціальними групами, співпрацювати та приймати активну участь у житті суспільства;
- громадянська компетентність – сукупність знань, вмінь та навичок, які допомагають сформувати громадянську свідомість особистості на основі національних та загальнолюдських цінностей та сформувати громадську відповідальність перед співвітчизниками та державою.

Формування професійних компетентностей для фахівця із економічної геології на сучасному етапі дискутується в науковій літературі. Професійну освіту можна отримати в навчальному закладі або в академічному середовищі. Процес постійного навчання починається із отримання базової підготовки на рівні бакалавра, потім можна отримати підготовку рівня магістра, далі продовжити удосконалення професійної підготовки в аспірантурі і докторантурі. Впродовж всієї кар'єри фахівця з економічної геології рівень професійної підготовки можна удосконалювати на базі різних курсів, тренінгів та семінарів. Впровадження інноваційних засобів і методів навчання, зокрема дистанційної освіти, активізує набуття професійної компетентності та робить освіту більш доступною для всіх членів суспільства.

Методи, засоби і технології формування професійних компетенцій визначаються вищими навчальними закладами. Для фахівців напряму підготовки «економічна геологія» окрім професійних дисциплін геологічної спрямованості необхідні знання цілого ряду навчальних дисциплін економічної спрямованості. Цикл економічних дисциплін надає можливість майбутньому геологу сформувати економічне мислення, що в подальшому надасть можливість формування нових професійних навичок та більш широкого кругозору майбутнього фахівця.

Для підготовки фахівця з економічної геології велике значення має і набуття практичного досвіду за рахунок участі у геологічних експедиціях та роботи з документацією. Економічні знання майбутнього фахівця з економічної геології надають можливість більш відповідально ставитися до проведення геологічної розвідки та надання рекомендацій щодо доцільності розробки тих чи інших покладів корисних копалин.

Освічений та кваліфікований фахівець з економічної геології має навчатися протягом всієї своєї професійної кар'єри, вдосконалювати свої знання під час участі у різних конференціях, семінарах інших професійних заходах. Першим кроком до набуття професійної освіти є безумовно набутті знання та професійний досвід, які майбутні фахівці отримують в Київському національному університеті ім. Т.Г. Шевченка.

Список використаної літератури

1. Ануфрієва О.Л. Компетентісний підхід до економічної освіти [Електроний ресурс] /О.Л. Ануфрієва. Режим доступу: <http://www.cipre.edu.ua>.
2. Демура І.В. Формування професійної компетентності студентів економічних спеціальностей в процесі фахової підготовки [Текст]: автореф. дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04 /Демура Ірина Володимирівна; ін.-т вищої освіти НАНП України, К, 2010. – 20с.
3. Пуховська Л. Компетентісний підхід у педагогічній освіті: європейський досвід [Текст] / Л. Пуховська // Післядипломна освіта в Україні. – 2010. -№ 2. – С.75-80.
4. Key Competences for Lifelong Learning. A European Reference Framework – Brussels: European Commission, 2005. [Електроний ресурс]/ Режим доступу: <http://ec.europa.eu/educatijn/policies/2010/doc/basicferame.pdf>
5. Харабуга С.В. Формування компетенцій інноваційно активного фахівця в системі професійної освіти [Текст]: автореф. дис... канд.екон.наук: 08.00.07 / Харабуга Світлана Вікторівна; Донецький національний ун-т. – Донецьк, 2009. – 20 с.